

Пролог

2007

К оли він вийшов з ванної, вона вже прокинулась і, спершись на подушки, гортала туристичні брошури, що лежали поруч. Одягнена в одну з його футболку, вона схилила набік голову. Довгі скуйовджені пасма ліниво спадали на ліжко, нагадуючи йому про попередню ніч. Отак стояв він і, витираючи рушником волосся, насолоджувався короткочасним спогадуванням.

Та ось вона відводить очі від читання й супиться. Літа її, можливо, не ті вже, щоб так поводитись, однак почали вони зустрічатися геть недавно, тому все це ще видається милим.

— Невже нам і справді треба дертися в гори чи виснути над проваллями? Це наша перша спільна повноцінна відпустка, а тут немає жодної поїздки, у якій не потрібно було б кидатися звідкись чи — вона вдає, що її сіпнуло, — носити фліс.

Потому кидає буклети на ліжко, випростує над головою руки й хрипким від безсонних годин минулої ночі голосом каже:

— А як щодо розкішного SPA-центру на Балі? Лежали б собі любісінько на пісочку та пустували, розслаблялися б ночами довгими.

— Такий відпочинок не про мене. Мені потрібно щось робити.

— Наприклад, стрибати з літака.

— Не критикуй, допоки сама не спробуєш.

Вона кривиться.

— Якщо ти не проти, я ще покритикую.

Злегка волога сорочка пристає до його шкіри. Він про- водить гребінцем по волоссю і вмикає мобільник: на ма- ленький екран одразу вискакує список повідомлень.

— Гарзд, — каже він. — Мушу йти. А ти поснідай.

Він нахилиється над ліжком, щоб поцілувати її. Від неї віє теплом, парфумами й відвертою сексуальністю. Він вдихає аромат волосся на її потилицці й на мить збивається з дум- ки, коли вона обхоплює руками його шию та тягне в ліжку.

— Ми все ще кудись їдемо на ці вихідні?

Він неохоче вивільняється.

— Все залежить від тієї угоди. А там поки що не зовсім ясно. Я й досі ще можу поїхати до Нью-Йорка. Так чи інакше у четвер ми з тобою десь повечеряємо, еге? Ви- бір ресторану за тобою. — Він тягнеться по свою шкіряну мотоциклетну форму, що висить на дверях.

Вона звужує очі.

— Вечеря. З містером Блекберрі¹ чи без нього?

— Що?

— У товаристві містера Блекберрі я почувуюсь зай- вою. — Вона копилить губки. — Таке відчуття, немовби існує хтось третій, хто претендує на твою увагу.

¹ *BlackBerry* — марка телефона. (Тут і далі прим. пер.)

— Я увімкну беззвучний режим.

— Вілле Трейнор! — скрикнула вона. — Ти ж маєш його хоч іноді вимикати!

— Я вимкнув його минулої ночі, хіба ні?

— Бо я добряче натиснула на тебе.

Він усміхається:

— Он як ти це називаєш тепер, — і натягує шкіряні штани. Нарешті Лісса втрачає владу над його уявою. Він перекидає через руку мотоциклетну куртку й, пославши їй повітряний поцілунок, виходить з кімнати.

На його «блекберрі» двадцять два повідомлення, найперше з яких надійшло о 3 год. 42 хв. з Нью-Йорка. Якась правова проблема. Він спускається на підземну автостоянку, намагаючись ознайомитися з нічними новинами.

— Доброго ранку, містере Трейнор!

Охоронець виходить зі своєї кабінки, яку облаштовано так, неначеб стояла вона десь надворі серед усілякої погоди. Вілл за звичкою зводить очі на систему відеонагляду, розглядається на лискучі бампери автомобілів вартістю 60 тисяч фунтів, які ніколи не брудняться, й укотре запитує себе подумки, що робить він тутечки від самого рання.

Відтак одягає шкіряну куртку.

— Як там надворі, Міку?

— Жахливо. Лле як з відра.

Вілл зупиняється.

— Он як. Погода не для мого байка?

Мік хитає головою.

— Ні, сер. Хіба що він у вас на надувних подушках. Або ж ви шукаєте смерті.

Вілл дивиться на свого мотоцикла, тоді знімає рукавиці. Хоч би що про нього думала Лісса, він не той чоловік, який зайвий раз ризикує. Потому відмикає багажник мотоцикла, кладе туди рукавиці, замикає його й кидає Мікові ключі. Той легко ловить їх однією рукою.

— Просунь під мої двері, гаразд?

— Без проблем. Викликати вам таксі?

— Та ні. Обидва змокнемо.

Натисканням кнопки охоронець відсовує автоматичну решітку, й Вілл виходить надвір, піднімаючи руку на знак подяки. Надворі ще темно, гримить, а Центральним Лондоном вже повільно тягнуться валки автівок, дарма що немає ще й пів на восьму. Вілл піднімає комір і прямує вулицею до переходу, де легше впіймати таксі. На дорогах калюжі, сірими полисками виграє дзеркальний тротуар.

Забачивши людей у костюмах на краю тротуару, він роздратовано мугикає: «І відколи це весь Лондон почав прокидатись так рано?» Кожен тієї миті міг думати те саме.

Вілл дивиться, де краще стати, аж раптом дзвонить його мобільник. Це Руперт.

— Я вже в дорозі. Намагаюсь таксі зловити.

По той бік дороги він уздріває таксівку з помаранчевим вогником, вона наближається. Вілл прямує до неї, сподіваючись, що більше її ніхто не помітив. Повз мчить автобус, за ним вищить гальмами вантажівка, приглушуючи Рупертові слова.

— Не чую тебе, Рупе. — Вілл намагається перекричати дорожній шум. — Повтори ще раз. — Затримавшись

на мить на острівку безпеки, поки повз нього потоком плинуть машини, він бачить тьмяне помаранчеве світло й піднімає вільну руку, сподіваючись, що таксист розгледить його крізь зливу.

— Зателефонуй Джеффові в Нью-Йорк. Він ще не лягав, чекає на тебе. Ми намагалися зв'язатися з тобою вночі.

— А що там?

— Юридична перепона. Два пункти в розділі їм не підходять. Підписи... документи...

Голос у телефоні заглушає шипіння шин на вологій дорозі якогось авта.

— Я не розчув.

Водій таксі помітив його. Машина поволі гальмує, піднявши стовп води в калюжі, та зупиняється на протилежному боці дороги. Трохи далі від себе він помічає чоловіка, який розчаровано сповільнює свій біг, збагнувши, що Вілл дістанеться до автівки раніше. Він відчуває невеличкий тріумф.

— Слухай, нехай Келлі покладе документи на моєму столі! — кричить він. — Я буду за десять хвилин.

Швидко роззирнувшись, він пригинає голову і пробігає останні кілька кроків до таксівки. Слово «Блекфраєрс»¹ вже готове злетіти з його вуст. Дощ затікає у шпарку між коміром і сорочкою. Доки Вілл добереться до офісу, змокне як хлюща, дарма що під дощем йому дорога недовга. Доведеться, певно, відправити секретарку по суху сорочку...

¹ Блекфраєрс — район у Лондоні.

— І ми повинні дістати це, поки не почнеться перевірка, перш ніж Мартин до цього...

Лунають виск і грубий рев клаксона, Вілл здимає очі й бачить перед собою бік чорного блискучого таксі. Водій вже опускає вікно, аж ось краєм ока Вілл уздріває щось, чого не може розібрати, — воно стрімголов суне на нього. Вілл повертається і тієї самої миті усвідомлює, на чиему шляху стоїть і що шансів зійти з цього шляху немає. Пальці розтискаються, і «блекберрі» летить додолю. Вілл чує крик, неначе власний. Останнє, що він бачить, — шкіряна рукавиця, обличчя під шоломом, шок в очах чоловіка — віддзеркалення його шоку. Вибух — і все розлітається.

А далі — пуста.

2009

*В*ід автобусної зупинки до дому сто п'ятдесят вісім кроків, але вони можуть розтягуватися до ста вісімдесяти, якщо ви не поспішаєте. От коли ви носите, скажімо, туфлі на платформі. Або ж купили в комісійній крамниці туфлі з метеликами на носиках, які недостатньо підтримують п'яту ззаду, через що, очевидячки, вони й мали таку вражаючу ціну — лише 1,99 фунта. Я повернула за ріг на нашу вулицю (шістдесят вісім кроків) і вже бачила наш будинок — чотириспальневий дуплекс поруч інших три- й чотириспальневих дуплексів. Надворі стояв татків автомобіль, що означало: він ще не вийшов на роботу.

Позад мене сонце сідало за Стортфолдський замок, темні тіні від якого, мов віск, що тане, ковзали по схилу, намагаючись обігнати мене. В дитинстві ми влаштовували перестрілки нашими видовженими тінями, і вулиця тоді перетворювалася на Кораль ОК¹. Якоїсь іншої днини я могла б розказати про те, що ставалось зі мною на цьому маршруті, де татко вчив мене кататися на велосипеді без

¹ Кораль ОК — назва однієї з найвідоміших на Дикому Заході перестрілок.

допоміжних коліс, де місіс Доерті з перекошеною перукою пригощала нас валійськими тістечками, а одинадцятирічна Тріна просунула руку в живопліт, потривоживши осине гніздо, і ми з вереском бігли аж до самого замку.

На стежці лежав перевернутий Томасів триколісний велосипед. Зачинивши за собою хвіртку, я затягнула його під ганок і відчинила двері. Тепло вдарило мене із силою подушки безпеки. Мама постійно страждає від холоду й тримає опалення ввімкненим увесь рік. Тато завжди відчиняє вікна, скаржачись, що через неї ми збанкрутуємо. Він каже, що наші рахунки за опалення більші, ніж ВВП маленької африканської країни.

— Це ти, люба?

— Так. — Я убрала куртку на вішалку, де вона ледве помістилась серед інших курток.

— Хто саме? Лу? Тріна?

— Лу.

Я заглянула у вітальню. Тато лежав долілиць на дивані, просунувши руку так глибоко між подушкі, неначе вони повністю її поглинули. Томас, мій п'ятирічний небіж, сидів навпочіпки й пильно спостерігав за ним.

— Лего. — Тато повернувся до мене багряним від напруження обличчям. — Не розумію, навіщо робити ті кляті деталі настільки дрібними. Ти не бачила лівицю Обі-Вана Кенобі?¹

— Вона лежала на DVD-плеєрі. Здається, він поміняв Обі та Індіяні Джонсу руки.

¹ Обі-Ван Кенобі — вигаданий персонаж із «Зоряних війн».

— Очевидячки, тепер в Обі не буде бежевих рук. Треба знайти чорні руки.

— Я б не турбувалась про це. Хіба Дарт Вейдер не відтяв йому руку в другому епізоді? — Я торкнулась пальцем щоки, щоби Томас там мене поцілував.

— А де мама?

— Нагорі. А це що? Двофунтова монета!

Я скинула очима вгору, почувши саме знайомий скрип прасувальної дошки. Джозі Кларк, моя мама, ніколи не сиділа. Це було справою честі. Якось вона стояла на драбині знадвору та фарбувала вікна, вряди-годи зупиняючись, щоб помахати нам рукою, поки ми вечеряли печенею.

— Може, пошукаєш мені ту кляту руку? Він уже пів години змушує мене шукати її, а мені час збиратися на роботу.

— Ти на ніч?

— Так. Уже пів на п'яту.

Я подивилась на годинник.

— Насправді лише пів на четверту.

Він витягнув руку з-під подушки й глянув скося на годинник.

— Тоді що ти робиш удома так рано?

Я непевно хитнула головою, немовби хибно второпала запитання, й пішла на кухню.

Дідусь сидів у фотелі біля вікна, вивчаючи sudoku. Патронажна сестра сказала нам, що це добре для його концентрації, допомагає зосередитися після інсульту. Та, схоже, я була єдина, хто помічав, що квадратики всі він довільно заповнював цифрами, які спадали йому на гадку.

— Здоров, дідусю!

Він підвів голову і всміхнувся.

— Хочеш чашку чаю?

Дідусь похитав головою і трішки розтулив рота.

— Чогось холодного?

Він кивнув. Я відчинила дверці холодильника.

— Яблучного соку немає. — Яблучний сік, як я щойно задала, був надто дорогий. — «Райбіни»?¹

Він похитав головою.

— Води?

Він кивнув і пробурмотів щось схоже на «дякую», коли я передала йому склянку.

У кімнату з величезним кошиком акуратно складеної білизни увійшла моя мама.

— Твої? — Вона розмахувала парою шкарпеток.

— Напевне, Трінині.

— Я так і подумала. Дивний колір. Мабуть, пралися з татовою темно-бузковою піжамою... Ти сьогодні рано. Кудись ідеш?

— Ні. — Я налила у склянку води з-під крана та випила.

— Патрік зайде до нас пізніше? Він недавно сюди дзвонив. Ти вимкнула свого мобільника?

— Ні.

— Він казав, що намагається забронювати номер у готелі. Твій батько чув щось по телевізору про те місце. Де це тобі сподобалось? Іпсос? Каліпсос?

¹ «Райбіна» — безалкогольний напій на основі чорної смородини.

— Скιάтос.

— Отож там. Потрібно дуже ретельно перевірити готель. Зроби це по інтернету. Вони з дідусем щось чули в обідніх новинах. Начебто половина тих недорогих пропозицій — самі будівельні майданчики, однак дізнатись про це можна лише на місці. Тату, хочеш чашечку чаю? Лу тобі не запропонувала? — Мама ввімкнула чайник, а потім подивилась на мене. Тільки тепер, схоже, вона помітила, що я нічого не говорила. — У тебе все гаразд, люба? Ти страшенно бліда.

Вона простягла руку й помацала мій лоб, наче мені було не двадцять шість, а набагато менше.

— Не думаю, що ми поїдемо відпочивати.

Мамина рука завмерла. У її погляді з'явилися ті рентгенівські промені, які я пам'ятаю ще змалечку.

— У вас із Патом виникли проблеми?

— Мамо, я...

— Я намагаюсь не втручатися, однак ви надзвичайно довго разом. Тому природно, що час від часу у вас якісь сварки. Я про те, що ми з твоїм батьком...

— Я втратила роботу.

Мій голос розітнув навислу тишу. Звуки стихли, проте слова немов застигли у маленькій кімнаті.

— Ти що?

— Від завтрього Френк закриває кав'ярню. — Я простягнула руку з трохи вологим конвертом, якого, приголомшена, стискала всю дорогу додому. Усі сто вісімдесят кроків від автобусної зупинки. — Він заплатив мені за три місяці наперед.

Той день починався так само, як і будь-який інший. Усі, кого я знаю, ненавидять ранок понеділка, та я навіть ніколи не помічала його. Мені подобалося приходити вранці у «Булочку з маслом», умикати здоровецького електричного чайника, заносити із задвірка ящики з молоком і хлібом та базікати з Френком, готуючись відчинятися.

У кав'ярні я любила задушливе тепло із запахом бекона, маленькі пориви прохолодного повітря, коли відчинялися й зачинялися двері, притишені гомінки відвідувачів і неодмінне Френкове радіо (так він любляв вимовляти це слово), яке наспівувало щось у кутку металевим голосом, коли розмови стихали. Місце не було модним: його стіни прикрашали мальовання, що зображали замок на пагорку, столи були вкриті жаростійким пластиком, а меню не мінялось відтоді, як я почала там працювати, за винятком дечого з асортименту шоколадних плиток та додавання шоколадних тістечок і мафінів до таці з глазурованими булочками.

Однак найбільш мені злюбилися клієнти. Водопровідники Кев і Анджело, які заходили майже щоранку й дражнили Френка, розпитуючи, де саме він брав м'ясо. Пані Кульбабка, яка дістала це прізвисько через свою копицю сивого волосся. З понеділка по четвер вона замовляла одне яйце та смажену картоплю й сиділа тут, читала безкоштовні газети, випиваючи по дві чашки чаю. Я завжди намагалась побалакати з нею, бо припускала, що це, можливо, єдина її розмова за увесь день.

Мені подобались туристи, які заходили дорогою до замку чи поворотьма, верескливі школярі, що забігали

після школи, завсідники з офісів через дорогу та перукарки Ніна й Шері, які знали кількість калорій у кожному пункті меню «Булочки з маслом». Навіть набридливі клієнти, як ота руда жінка, власниця іграшкової крамниці, що принаймні раз на тиждень сперечалася щодо решти, не завдавали мені клопоту.

Я спостерігала, як за столами починаються й доходять краю стосунки, як розлучені передають одне одному дітей, бачила винувату полегкість батьків, які не можуть змусити себе готувати, і таємне задоволення пенсіонерів від смаженого на сніданок. Переді мною проходило все людське життя, і більшість відвідувачів перемовлялася зі мною, жартуючи, а чи завважуючи щось за чашкою гарячого чаю. Тато завсіди казав: ніколи не знати, що я можу бовкнути наступної миті, одначе в кав'ярні про це було байдуже.

Френк любив мене. За вдачею він був тишкó, і, на його думку, я оживляла це місце, була неначе барменка, але без мороки з п'яницями.

Коли ж оце пополудні, як скінчився обідній поспіх і кав'ярня на якийсь час спорожніла, Френк, витираючи руки об фартух, вийшов із-за плити й повернув невеличку табличку написом «Зачинено» надвір.

— Ну-ну, Френку, я ж тобі вже казала. Додаткові послуги не входять у мінімальну заробітну платню. — Френк, як мовляв тато, був «голубий», ну точно тобі блакитний гну. Я піднесла очі.

Він не всміхався.

— Ой-ой. Я ж не насипала знову солі в цукернички?

Він крутив у руках кухонний рушник, і я ще ніколи не бачила його в такому дивному стані. На якусь мить навіть подумала, що хтось був поскарживсь на мене. А потім він жестом попрохав мене сісти.

— Пробач, Луїзо, — сказав він після того, як повідомив мене про звільнення, — я повертаюся до Австралії. Мій батько не надто добре почувається, й, здається, в замку буде власна закусочна. Така доля.

Певно, сиділа я там і справді з роззявленим ротом. Френк простягнув мені конверт і відповів на моє наступне запитання, перш ніж воно висковзнуло з моїх уст.

— Я знаю, що ми ніколи не укладали офіційний контракт чи щось схоже на те, але я хотів би подбати про тебе. Тут гроші за три наступні місяці. Ми закриваємося взавтра.

— Три місяці! — вибухнув тато, а мама сунула мені в руки чашку солодкого чаю. — Надзвичайно щедро з його боку, враховуючи те, що працювала вона як віл у тому місці останні шість років.

— Бернарде! — Мама вп'ялася в нього очима, киваючи на Томаса. Мої батьки щодня гляділи його після школи, поки Тріна не приходила з роботи.

— Чорт би його взяв! Що ж вона тепер робитиме? Він міг би попередити її раніше, ніж за один клятий день до звільнення.

— Ну... вона просто має знайти іншу роботу.

— Таж немає клятих робочих місць, Джозі. Ти знаєш це так само добре, як і я. Ми посеред чортової економічної кризи.